

Tri Studně

PREZIDENT ZEMAN OTVÍRAL STUDÁNKY

Publikaci vydala v roce 2013 obec Tři Studně
při příležitosti 20. výročí každoročního pořádání slavnosti Otvírání studánek

V Jihlavě, 4. dubna 2013

Vážený pane prezidente,

dovoluji mi, abych navázal na naše poslední setkání na Vysočině v Novém Veselí, kde jste vyjádřil přání, zúčastnit se tradiční jarní akce „Otevírání studánek“.

V obci Tří Studně, která leží v chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, probíhá tradiční otevírání studánek již 20 let. Letošní jubilejní 20. ročník „Otevírání studánek“ se bude konat v termínu

25. května v 14.00 hodin.

Je připravován program ve stejném duchu, o jakém jste hovořil při našem setkání. Smíšený pěvecký sbor Campanula provede kantátu Bohuslava Martinů, tradičně vystoupí dětské folklorní soubory z Vysočiny.

Vážený pane prezidente, bude nám ctí, pokud Vás i Váš doprovod budeme moci přivítat na výše uvedené akci. Jsme přesvědčeni, že připravovaný bohatý program Vás nezklame. Věříme, že Vaše návštěva bude pro všechny obyvatele obce Tří Studně a jistě i pro Vás příjemným zážitkem.

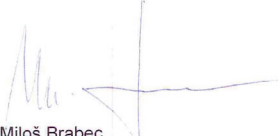
Kontaktní osobou pro přípravu výše uvedené akce v Kraji Vysočina bude Ing. Ivana Šteklová, vedoucí odboru sekretariátu hejtmána, e-mail: steklova.i@kr-vysocina.cz, tel.: 724 650 140.

Těšíme se na naše společné setkání na Vysočině.

V úctě

MUDr. Jiří Běhouněk
hejtman Kraje Vysočina

Miloš Brabec
starosta obce Tří Studně

Prezident republiky
Miloš Zeman
Pražský hrad
119 08 Praha 1

PREZIDENT ZEMAN OTVÍRAL STUDÁNKY

Tři Studně

Publikaci vydala v roce 2013 obec Tři Studně
při příležitosti 20. výročí každoročního pořádání slavnosti Otvírání studánek

Ú v o d e m

Chtěl bych laskavému čtenáři přiblížit okolnosti, jež vedly k novodobým slavnostem Otvírání studánek, které zahájil dokumentární film režiséra A.F.Šulce, natáčený v roce 1956 v okolí Tří Studní, Fryšavy, Rokytna a Kadova. Původními aktéry příběhu jsou především spisovatel Miloslav Bureš, skladatel Bohuslav Martinů a skladatelka Vítězslava Kaprálová. Podstatně působilo také prostředí Poličky a Vysočiny.

Bohuslav Martinů a Vítězslava Kaprálová se poprvé zcela náhodně setkali počátkem dubna roku 1937 v pasáži Metro na pražské Národní třídě. Začínající skladatelka přijala pozvání Mistra ke studiu skladby u něj v Paříži a dirigování si pak domluvila u Charlese Muncha. Po roce doprovázel Martinů Kaprálovou do Londýna, kde na Festivalu soudobé hudby z dirigentského pultu řídila Symfonický orchestr BBC a londýnské publikum vyslechlo její skladbu Vojenská symfonieta. Právě v Londýně se domluvili, že téměř celý červenec roku 1938 prožijí ve vile rodičů Kaprálové na Třech Studních. Jediný pobyt Bohuslava Martinů ve Třech Studních měl později značný vliv na Mistra při komponování kantáty Otvírání studánek.

V roce 1954 napsal na břehu rybníka Sykovce ve Třech Studních Miloslav Bureš báseň Píseň o studánce Rubínce, následujícího roku ji zaslal s prosbou o zhudebnění svému rodáku z Poličky Bohuslavu Martinů, který tehdy pobýval v jihofrancouzské Nice. Během asi deseti dnů Martinů vytvořil kantátu pro sbor, sóla, recitátora a několik doprovodných nástrojů a původní název změnil na Otvírání studánek. Řada muzikologů odhalila snad i zamlžovanou skutečnost, že bez vzpomínek Mistra na Tři Studně a na jeho začku by kantáta Otvírání studánek nemohla mít tak výrazně hluboký emocionální projev. Nedá se pochybovat o tom, že základním motivem zhudebnění Burešovy básně o jarním čištění studánek byl její námět. Vzpomínka na dětství a na jeho třístudenský pobyt v červenci 1938 s jedinou jeho českou začkou Vítězslavou Kaprálovou v nádherném tamějším prostředí s četnými průzračnými studánkami, při procházkách hlubokými lesy se zrcadlovým odleskem rybníka Sykovce, vyvolaly u Mistra citovou bouři. Proto podmanivá hudba kantáty se setkala s nesmírným ohlasem, „studánky“ započaly svou slavnou cestu prostřednictvím profesionálních i amatérských souborů a byly nadšeně přijímány doma stejně jako v zahraničí. Skladba uvedla do povědomí krásný, ale dávno zapomenutý obřad při jarním čištění vodních zdrojů, podnítila péči o studánky a vytvořila na Českomoravské vysočině novou silnou folklórní tradici. Kantátu oba umělci věnovali Poličce, Vysočině, Sykovci a Třem Studním.

O natáčení filmu A.F.Šulce mně v roce 2006 povyprávěla jeho hlavní představitelka Květa Dítětová-Marková, tehdy jedenáctiletá královníčka: „Před hlavními prázdninami navštívili pražští filmaři fryšavskou školu, aby vybrali děti pro televizní film o Otvírání studánek. S filmaři přijel i poličský básník Miloslav Bureš a mě si vybral jako představitelku královníčky, ačkoliv původně ji měla hrát dívka z Prahy. Sasanku představovala Maruška Loubová a první družičku Vlasta Olišarová, obě jako já z Fryšavy. Choreografii řídila paní Jožka Šoršeová z Národního divadla, ta s námi dětmi byla nejvíce v kontaktu. Cvičila nás ve správném

pohybu v lidových tancích. Filmování probíhalo celé letní prázdniny 1956. Před započítím filmování jsme jeli na Tři Studně k Vitulčině studánce, ale pro vysoké stromy se okolní prostředí pro tehdejší filmovou techniku jevílo příliš tmavé. Nakonec byla pro filmování vybrána studánka u rybníka Medlov, dnes již zaniklá“.

Kantáta Bohuslava Martinů Otvírání studánek vznikla v roce 1955. Na Vysočině se v 70. až 80. letech uváděla nepravidelně jednak u Stříbrné studánky pod Žákovou horou a také na Třech Studních. Od roku 1993 se lidová slavnost koná každoročně na Třech Studních u studánek Barborky a Vitulky. Při 20. výročí 25.5.2013 otvíral studánky sám obdivovatel Vysočiny prezident republiky Miloš Zeman.

Josef Kaprál

Václav Kaprál, Vítězslava Kaprálová, Bohuslav Martinů
na zahradě vilky č. 29.

Bývalá vilka Kaprálových na Třech Studních,
kde v r. 1938 pobýval téměř celý červenec B.Martinů.

Bohuslav Martinů

Velikán naší a světové hudby Bohuslav Martinů (1890 - 1959) (na snímku vpravo), žil od roku 1923 v cizině, přesto ho považujeme za českého skladatele. Mistr zůstal věrný své zemi, zvláště v posledních letech své tvůrčí síly čerpal z bohatství lidové kultury. Nedá se pochybovat o tom, že základním motivem zhudebnění Burešovy básně o jarním čištění studánek byl její námět. Vzpomínky vyvolaly u skladatele emocionální bouři, proto je kantáta Otvírání studánek dílo jedinečné. Příznačná je i skutečnost, že Martinů si po uvažovaném návratu do vlasti přál bydlet na Třech Studních ve vilce rodičů Vítězslavy Kaprálové, kde by měl klid a inspirace ke své práci skladatele ...

roma, brezen 1957.

Milá paní Kapralová:

Děkuji vám za váš dopis a ujišťuji vás že vzpomínky
Na Trí Studně jsou v mé mysli jako by to bylo včera
zpruce už tak dlouhá doba uplynula a tolik věcí se
ve světě přihodilo a stáří se k nám všem hlasí.

Napsal jsem malou vzpomínku pro ty dva vám i mne
drahé a posílám ji současně, doufám že ji dostanete
včas přes te že pošta teď trvá dny. Rukopis je váš
a nechte si jej pro sebe se všemi mými vzpomínkami
i na vás a na maminku Vitulky.

Omlouvám se vám že píši na stroji ale dostal jsem
nějakou kréč do ruky z toho vlhkeho počasí zde a
tak byste můj rukopis nepřčetla.

Mneho a mnohe vás zdravím a vzpomínám

Srdecně váš .

Dopis váš došel teprve teď a děkuji vám že jsem rád
že se vám Studánky líbily, je v nich něco z Vysočiny.

B. Martin

Dopis Bohuslava Martinů matce Vítězslavy Kapralové.

Projev starosty Tří Studní pana Miloše Brabce

Dovolte abych vás co nejsrdečněji přivítal na jubilejním dvacátém výročí obnovené slavnosti Otvírání studánek. Zvláště mezi námi vítám vzácnou návštěvu - prezidenta České republiky pana inženýra Miloše Zemana s doprovodem, o panu Zemanovi je znám především jeho vřelý vztah k naší Vysočině. Dále bych rád přivítal: hejtmana Kraje Vysočina pana doktora Jiřího Běhounka a další zástupce kraje, senátorku a starostku Žďáru nad Sázavou ing. Dagmar Zvěřinovou, starostu Nového Města na Moravě pana Michala Šmardu, starostu obce Určice pana Vlastimila Konšela, ředitele Krajského ředitelství LČR Jihlava ing. Jana Sováka a členy společnosti „Náš Martinů“ z Poličky.

Prameny bývaly odpradáвна pro lidi ve velké úctě, v dávných dobách byly často jediným zdrojem pitné vody. Nemůžeme se proto divit, že zvláště po dlouhé a drsné zimě na Vysočině následovalo jarní čištění studánek a studní, v některých místech i s doprovodným obřadem. V řadě historických pramenů je doloženo, že do 19. století se obřad jarního čištění studánek uskutečňoval, většinou však bez obřadu. Vyčerpávající popis průběhu jarního čištění studánek uveřejnil vlastenecký učitel Josef Karel v periodiku vycházejícím v Litomyšli v roce 1926. Básník Miloslav Bureš měl ve velké úctě lidové tradice, není se proto čemu divit, že pátral v muzeích po materiálech, vážících se k lidovým zvykům. Při jedné návštěvě poličského muzea v první polovině padesátých let dvacátého století se mu dostalo do ruky uvedené periodikum s článkem Josefa Karla o jarním čištění studánek. V roce 1954 zde na břehu rybníka Sykovce se mu článek stal literárním podkladem k napsání básně původně pojmenované „Píseň o studánce Rubínové“.

Následujícího roku zaslal text básně svému rodáku a příteli z Poličky Bohuslavu Martinů do jihofrancouzské Nice s prosbou o zhudebnění. Mistr nadšeně odpověděl: „Vaše báseň o studánce se mně hluboce dotkla nejen proto, že máte rád Vysočinu, ale i proto že je krásná. Mnoho vzpomínek vyvolala – a drahých... Bureš si byl jistě vědom skutečnosti, že Martinů má k tomuto kouzelnému koutu Českomoravské vysočiny osobitý vztah. Vždyť na pozvání své žáčky Vítězslavy Kaprálové pobýval téměř celý červenec 1938 ve vilce rodičů žáčky na Třech Studních. Zasluhou skladatelky a dirigentky Kaprálové se Martinů tehdy dostal na území dnešního Kraje Vysočina. Pak odjel zpět do Francie a již nikdy se živý do vlasti nevrátil. Martinů báseň zhudebnil a původní název změnil na Otvírání studánek. Skladbu pak věnoval Poličce, Vysočině, Sykovci a Třem Studním.

Vřelá a podmanivá hudba se setkala s nesmírným ohlasem. Kantáta začala svou slavnou cestu prostřednictvím profesionálních a amatérských souborů doma i v zahraničí. K novodobým slavnostem jarního čištění studánek přispěl v roce 1956 film režiséra Šulce natáčený ve zdejších okolí. Dnešní téměř sedmdesátníci vzpomínají jak tehdy po celé letní prázdniny coby žáci fryšavské školy tanečky, recitací a zpěvy ztvárňovali verše Miloslava Bureše a hudbu Bohuslava Martinů. Slavnost Otvírání studánek se pak uskutečňovala u Stříbrné studánky pod Žákovou horou a na Třech Studních. Od roku 1993 se slavnost pořádá vždy o poslední květnové sobotě nepřetržitě zde u studánek Barborky a Vitulky, letos slavíme dvacáté výročí, které je zvyrazněno významnou návštěvou prezidenta republiky pana Miloše Zemana. Rád bych připomenul, že bez finanční pomoci Kraje Vysočina, Nadace Bohuslava Martinů a obce Určice by naše obec Tří Studně pouze se stem trvale žijících obyvatel slavnost Otvírání studánek nemohla pořádat.

Nyní bych zde na přírodním jevišti předal slovo panu hejtmankovi Jiřímu Běhounkovi a prezidentu republiky panu Miloši Zemanovi.

OBEC TŘI STUDNĚ
A SPOLEČNOST VÍTĚZSLAVY KAPRÁLOVÉ
VÁS SRDEČNĚ ZVOU NA
OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK
20.výročí každoroční slavnosti se
uskuteční v sobotu 25. května 2013
ve 14 hod. v lesním areálu u studánek
Barborky a Vitulky

PROGRAM

ZAHÁJENÍ: Katka Grošofová, moderátorka
Z HISTORIE OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK: Miloš Brabec, starosta obce
OTVÍRÁNÍ STUDÁNEK: kantáta B.Martinů, účinkuje Pěvecký sbor
Zvoneček Jihlava, sbormistryně Mgr. Jana Jiráková a Pěvecké sdružení
CAMPANULA Jihlava, diriguje PhDr. Pavel JIRÁK

V DRUHÉ ČÁSTI PROGRAMU

VYSTOUPÍ FOLKLORNÍ SOUBORY Z VYSOČINY

KDS-EFFRENATA Žďár nad Sázavou, vedoucí souboru Jana Mířková,
název vystoupení „Obrazy ze života B. Martinů“
Základní škola Křižánky, vedoucí souboru Mgr. Hana Štůlová, název
vystoupení „Na paloučku“
GROŠ Dolní Rožínka, vedoucí souboru Mgr. Simona Špačková a PaedDr. Ivana
Janoušová, název vystoupení „pásmo Studánky a pásmo Pole“

Slavnost podpořil Kraj Vysočina, Nadace Bohuslava Martinů
a obec Určice

Prezident Miloš Zeman, starosta obce Tři Studně Miloš Brabec

Jiří Běhounek, Miloš Zeman

Miloš Brabec, Miloš Zeman, hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek

Senátorka a starostka Žďáru n.S. Dagmar Zvěřinová, Josef Kaprál

Starosta obce Určice Vlastimil Konšel

Hudební doprovod vystupujících souborů

Moderátorka Katka Grošofová

Dirigent Pavel Jirák

Hudební doprovod vystupujících souborů

Celkový pohled do přírodního hlediště

Pěvecký sbor Zvoneček a pěvecké sdružení Campanula Jihlava

Pěvecký sbor Zvoneček a pěvecké sdružení Campanula Jihlava

Celkový pohled do přírodního hlediště

Děti souboru ZŠ Křížánky

Děti souboru ZŠ Křižánky

Soubor Groš Dolní Rožinka

Soubor Groš Dolní Rožínka

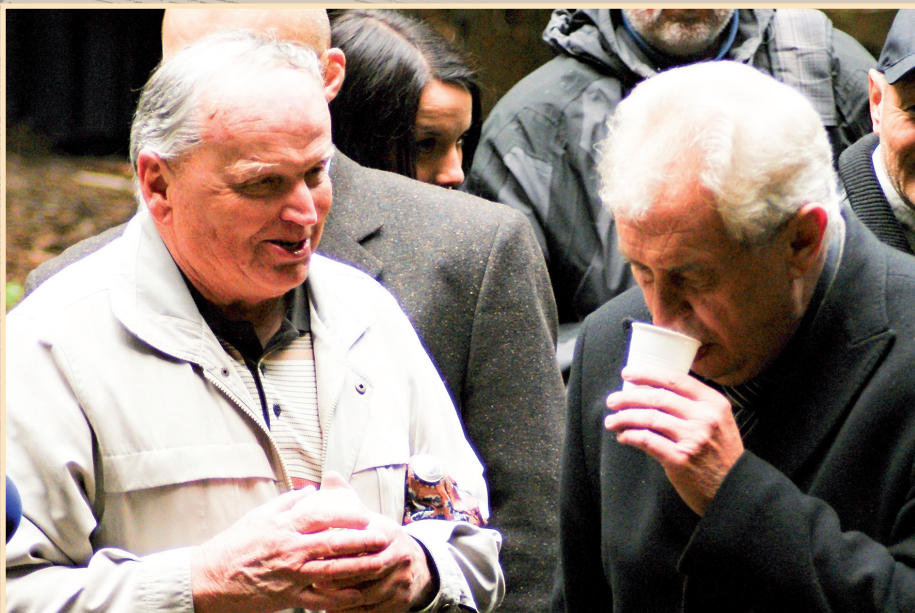
Divadelní společnost KDS - EFFRENATA Žďár

Divadelní společnost KDS - EFFRENATA Žďár

Prezident Miloš Zeman předává účinkujícím růže

Prezident Miloš Zeman ochutnává vodu ze studánky Vítulky

Celkový pohled na studánku Vítulku

Prezident Miloš Zeman předává účinkujícím růže

Prezident Miloš Zeman se loučí s personálem hotelu Horník

Děkovný dopis starosty Tří Studní
pana Miloše Brabce

Obec Tří Studně

Vážený pane prezidente,
ještě jednou mi prosím dovolte, abych Vás jménem obyvatel a přátel
obce Tří Studně přivítal v naší malé obci na Vysočině.

Děkujeme Vám za Vaši dnešní účast na slavnosti Otvírání studánek,
která nám potvrdila skutečnost, že udržování kulturních tradic na
Vysočině a v České republice má smysl. Vaše osobní návštěva zde je
velkou poctou pro nás pro všechny, ale zejména i vyznamenáním pro
pořadatele, kteří obnovenou tradici otvírání studánek udržují pro
širokou veřejnost již 20 let jako vzpomínku na hudebního skladatele
Bohuslava Martinů a Vítězslavy Kaprálové. Tímto bych rád zmínil
osobu pořadatele pana Ing. Josefa Kaprála, kterému především patří
velký dík za udržování tradice Otvírání Studánek a odkazu Vítězslavy
Kaprálové na Třech Studních. Na památku dnešní slavnosti od nás
prosím přijměte jako dárek knihu právě od Ing. Josefa Kaprála
Otvírání studánek a tuto skleničku se symbolem dnešní kulturní
slavnosti.

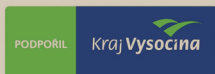
Doufáme, že se Vám v naší malé obci líbilo.

Obec Tří Studně
Tří Studně 25, 592 04 Fryšava pod Žákovou horou
T/ + 420 722 965 177 (Miloš Brabec, starosta)
E/ obec.tristudne@tiscali.cz

Fotografie poskytl:
Rudolf Neumann, Jiří Halva, Monika Halvová, Josef Kaprál

Publikaci uspořádal:
Jan Sláma.

Děkujeme za podporu

Antena (sculptura)

Obrazci skladby

Pisni a skladba rabiaci. Vaci napad. Miloslav Bucci a kol.

Martin, aka z Palacky. Martin rovnak chodbu pasakova.

K skladbam. Dva je vinnaj. Sbitac. Krasina, Spavca a kol.

Skladba v case 1955

Martin

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10